

OBSAH

POUŽITÉ IKONY	9
ÚVOD	11
1. SPECIFICKÉ PORUCHY UČENÍ A CHOVÁNÍ	13
1.1 Historický vývoj specifických poruch učení	13
1.1.1 <i>Historický vývoj specifických poruch učení v zahraničí</i>	13
1.1.2 <i>Historický vývoj specifických poruch učení u nás</i>	15
1.2 Historický vývoj specifických poruch chování	18
1.3 Specifické poruchy učení – charakteristika	21
1.3.1 <i>Přehled symptomů specifických poruch učení</i>	25
1.3.2 <i>Druhy specifických poruch učení</i>	26
1.4 Specifické poruchy chování – charakteristika	34
1.4.1 <i>Pojmy LMD a ADHD</i>	34
1.4.2 <i>Přehled symptomů specifických poruch chování</i>	40
1.5 Současný systém péče o žáky se specifickými poruchami učení a chování	41
1.5.1 <i>Školy</i>	41
1.5.2 <i>Pedagogicko-psychologické poradny</i>	42
1.5.3 <i>Speciálněpedagogická centra</i>	43
1.5.4 <i>Střediska výchovné péče</i>	44
1.5.5 <i>Dys-centra</i>	44
1.5.6 <i>Zdravotnictví</i>	44
1.5.7 <i>Soukromý sektor</i>	45
2. DIAGNOSTIKA	47
2.1 Úvod do problematiky diagnostiky	47
2.2 Druhy diagnostiky	48
2.3 Typy diagnostiky	49
2.4 Diagnostický proces	49
2.4.1 <i>Východiska diagnostického procesu</i>	49
2.4.2 <i>Vstupní diagnostika – anamnéza</i>	50
2.4.3 <i>Diagnostické metody</i>	51
2.4.4 <i>Diagnostika specifických poruch učení a chování</i>	62
2.4.5 <i>Diagnostika specifických poruch učení a chování na základní škole učitelem</i>	65

3. KOMUNIKACE VE ŠKOLNÍ A RODINNÉ EDUKACI	73
3.1 Komunikace ve škole	73
3.2 Teorie sepětí školy a rodiny	74
3.2.1 <i>Faktory ovlivňující komunikaci rodič–učitel–žák</i>	76
3.2.2 <i>Mediace – podpora komunikace ve školní edukaci</i>	84
3.3 Podpora společných prožitků a komunikace v rodinné edukaci	85
3.3.1 <i>Oblasti podpory</i>	86
3.3.2 <i>Podpora interakcí v rodině ze strany veřejně činných organizací</i>	91
4. ZPŮSOBY PRÁCE S DĚTMI SE SPECIFICKÝMI PORUCHAMI UČENÍ A CHOVÁNÍ	95
4.1 Rehabilitace	96
4.2 Kompenzace	97
4.3 Terapie	98
4.3.1 <i>Neuropsychologická terapie dyslexie</i>	98
4.3.2 <i>Kognitivně-behaviorální terapie</i>	100
4.3.3 <i>Psychoanalytická psychoterapie</i>	101
4.3.4 <i>Rodinná terapie</i>	102
4.3.5 <i>Další druhy terapeutických postupů</i>	104
5. NÁPRAVNÉ (REEDUKAČNÍ) PROGRAMY	137
5.1 Percepčně-motorická nápravná cvičení	141
5.2 MAXÍK	142
5.3 HYPO	142
5.4 Feuersteinova metoda	143
5.5 Programy Kuncové	143
5.5.1 <i>KUPREV</i>	143
5.5.2 <i>KUMOT</i>	143
5.5.3 <i>KUPOZ</i>	144
5.5.4 <i>KUPUB</i>	145
5.5.5 <i>KUKUČ</i>	145
5.6 Trénink jazykových schopností podle D. B. El'konina – V Krajině slov a hlásek	145
5.7 Já na to mám	145
5.8 Využití informačních technologií v nápravných programech	146
5.8.1 <i>Počítačové reedukační programy</i>	147
6. NÁPRAVNÉ (REEDUKAČNÍ) POMŮCKY	159
6.1 Zraková percepce	160
6.2 Sluchová percepce	162
6.3 Pozornost	165
6.4 Motorika, jemná motorika, grafomotorika	166
6.5 Pravolevá orientace	170

6.6	Matematické představy	171
6.7	Další pomůcky pro reedukaci a výuku dětí se specifickými poruchami učení a chování	174
7.	EDUKAČNÍ TECHNIKY PODPORUJÍCÍ OSOBNOSTNÍ ROZVOJ U DĚTÍ SE SPECIFICKÝMI PORUCHAMI UČENÍ A CHOVÁNÍ	183
7.1	Pozitivní scénář života	183
7.2	Profil mé osobnosti	185
7.3	Videotrénink interakcí	188
7.4	Skupiny osobnostního a sociálního rozvoje	189
	7.4.1 Cílové kompetence ve skupinách osobnostního rozvoje	190
	7.4.2 Metody rozvoje kompetencí	190
	7.4.3 Vrstevnické skupiny	193
7.5	Režimová opatření	193
7.6	Neurolingvistické programování	194
8.	RELAXAČNÍ TECHNIKY	197
8.1	Základní relaxační techniky	197
8.2	Základní relaxační polohy	200
8.3	Relaxační postupy a techniky	201
	8.3.1 Relaxace na bázi dechových cvičení	201
	8.3.2 Autogenní trénink – relaxační technika podle Schultze	203
	8.3.3 Jacobsonova metoda – metoda progresivní relaxace	204
	8.3.4 Alexandrova technika	205
	8.3.5 Bensonova relaxační odpověď	205
	8.3.6 Aromaterapie	206
	8.3.7 Bodová relaxace	206
	8.3.8 Sofrologická technika – tělesná relaxace	207
	8.3.9 Couéismus (čti kuéismus)	207
	8.3.10 Psychowalkman	207
	8.3.11 EEG Biofeedback	208
8.4	Kdy je cvičení relaxačních technik nevhodné?	211
9.	MASÁŽ JAKO PROSTŘEDEK RELAXACE	213
9.1	Automasáž obličeje a hlavy	214
9.2	Míčková facilitace – míčkování	215
	9.2.1 Základní mechanismus účinku	216
9.3	Reflexologie	217
	SLOVNÍČEK POJMŮ	219
	LITERATURA	225

SHRNUTÍ	237
SUMMARY	239
JMENNÝ REJSTŘÍK	241
VĚCNÝ REJSTŘÍK	243
AUTORKY PUBLIKACE	247